

DIRECTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:
Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
:: :: învoială :: ::

Unirea

REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Axente Severu

— La un sfert de veac dela moartea lui —

Tinerimea universitară din Cluj, grupată în cercul cultural „Valea Târnavelor“, a reușit — prin serbările aranjate la Cluj și Frâua (azi Axente Severu), — să șteargă praful uitării de pe memoria lui Axente Severu, marele și neînfricatul fu al Blajului și al neamului românesc din anul marelui revoluții 1848—49, și din vremile sbuciumate de mai târziu.

Crescut la Blaj, în ideologia de naționalism intransigent a lui Bărnuțiu, sub influența unor profesori ai săi de teologie, din anii 1842—1845, cari propovăduiau o restauratio magna ecclesiae in capite et membris, clericul Ioan Axente, dimpreună cu alți 11 tovarăși, părăsește de bună voie seminarul și trece în Țara Românească, de unde în 1848 avea să revină triumfător la Blaj, spre a-și organiza aici cartierul său general, în calitate de comandant al primei legiuni.

Ca prefect de legiune a fost egal în rang cu Avram Iancu — căci însuși ne spune că prefectii erau coordinați și nu subordinați unul față de altul — iar în ce privește vitejia și eroismul, disciplinarea și puterea de stăpânire a gloatelor, nu era cu nimic mai pe jos de colegul său mai tânăr, Craiul Munților.

În plus, lui Axente prevedința i-a hărăzit viață îndelungată, putând să-și fixeze în scris, mai amănunțit, isprăvile vitejești și să lupte și cu peana contra Ungurilor, dușmanii seculari ai neamului românesc.

Răspunsul la „Cartea neagră“ a baronului Ștefan Kemény, pentru care materialul documentar, în bună parte, i-l-a pus la dispoziție canonicul dela Blaj Ioan Micu Moldovan, este un act de curaj civic. Cartea a și fost urmărită și confiscată de stăpânirea ungurească.

Deși în tinerețele sale plecase din Blaj, totuși a ținut ca trupul să i-se odihnească în țărnăna Blajului, în apropiere de Câmpul Libertății. Sub un monument de marmoră neagră, purtând inscripția: Pref. leg. Axente Sever (Ioan Baciu) 1821—1906 — își doarme somnul de veci „Leul de pe Târnavă“ din 1848 și neînfricatul naționalist de pe timpul absolutismului austriac și al dualismului unguresc, care și-a resumat viața atât de frumos în următoarele cuvinte, smulse din „Răspunsul la Cartea neagră“:

„Pentru drepturile neamului românesc, am încins și am purtat în tinerețe sabia, am implântat și am ținut de coarne plugul, am încercat a învârti negoțul și comerțul, și acum la bătrânețe, când nu mai am putere a continua aceea, — scriu, scriu, și voiu scrie, ca să se înalțe și să strălucească numele, onoarea și gloria neamului românesc“.

Din parte-ne depunem un mănunchiu de flori și o lacrimă de pietate pe mormântul lui din cîntirîmul bisericii parohiale a Blajului, zicându-i: Odihnească în pace și aibă parte cu drepții, căci luptă bună a luptat.

Dr. C. Suci

Pe calea păcii

Lămuriri și precizări pe marginea chemării la sfat a celor cari doresc pacea între frați

Credem nestrămutat, că „dacă ne-am sfătui“ — așa cum a scris „Unirea“ din 12 Martie — o seamă de fruntași ai ierahiei și ai științei bisericești române, atât unite cât și neunite, mare bine ar fi pentru întreg neamul nostru. Și mare ne este bucuria văzând, că sunt mulți, deoparte și de alta, cari cred și mărturisesc la fel. Dar pentruca gândul să nu moară, ci trup să se facă, trebuie să fie ținut mereu la suprafață. Și din câte s'au scris până acum se vede, că e nevoie de unele lămuriri și precizări, pentru a croi drum tot mai luminos celor ce nădăjduim să se mai spună de aici înainte.

Citind, în numărul nostru din 4 Aprilie, „o destăinuire prețioasă“, o veche cunoștință, „Legea Românească“, exclamă desamăgită: „Va să zică „Unirea“ nu este organ oficios. Și ziarul „Universul“ la fei cu noi, s'a lăsat impresionat un moment de apelul anonim al acestui organ neoficial“. — Am spus de atâtea ori și așa de răspicat, că „Unirea“ nu-i organ oficios al bisericii noastre, încât desiluzia pe care o încearcă confratele ne miră. Cu atât mai mult, că articolul în cauză lăsa să se înțeleagă destul de lămurit, că nu provine nici într'un chip dela autoritatea noastră bisericească. — Dar asta ce strică? El nu-i totuși „un apel anonim“. Poartă inițialele redactorului nostru și reprezintă pe deantregul gândul „Unirii“, care n'are decât o singură conducere și îndrumare. Iar „Unirea“ se siloște să trăiască așa de viu spiritul bisericii unite, încât, fără nici un titlu și inspirație specială, reprezintă în chip firesc și spontan gândurile și ideologia ei întreagă. Mai ales în cazul concret, când avea de temel apelurile lansate, în acelaș sens și cu toată autoritatea, dela tribuna Senatului de către unul din Ierarhii noștri.

De altfel nu ni-am gândit niciodată, ca plănuitele conversațiuni să aibă un caracter oficial. Dimpotrivă, am admis pe deantregul precizarea și restrângerea pe care a făcut-o atât de frumos păr. Gala Galaction: până ce s'ar mișca ierarhia, să căutăm mai întâi contactul noi, cei mai mici și cari ne mișcăm mai ușor. Iar pentru asta nu-i nevoie de un apel oficial al ierahiei noastre bisericești.

Cu atât mai puțin ne-am legănat în iluzia, că aceste sfaturi prietenești ar face, una-două, unirea bisericilor. Rostul lor ar fi să ne cunoaștem mai bine, spre a ne apropia mai mult și chiar spre a ne ajuta în vastul câmp social, unde avem atâtea probleme și necazuri comune. De aceea este cu totul neînțeleasă teama pomenitului confrate care nu crede, că „biserica unită va putea întreprinde sin-

gură ceva serios, fiind legată de disciplina Papei care nu admite amestecul cu acatolicii“, cum arată și „opreliștile de conlurgisire cu acatolicii“. E mirare că astfel de temeri se pot exprima într'o revistă bisericească, care trebuie să știe foarte bine rostul firesc al acestor opreliști, date tot așa de categoric și de către autoritățile bisericii ortodoxe (ex. Siblu) și pe cari totuși le socoate „prejudiții medievale“, în stare să zădărnicească orice apropiere între noi.

Suntem însă de perfect acord cu acelaș confrate în a accentua, că întreg gândul nostru trebuie să fie îndreptat, cu sinceritate reciprocă, spre viitor, iar nu spre trecut. „Decât să ne adunăm pentru a ne face reproșuri, mai bine să ne vedem“. — Exact. Nu știm însă cum se împacă cu acest duh aprecierile ce le face acelaș articol despre „Unirea“ și despre episcopul de Baia-Mare, ca și bucuria de a vedea întrând în tiparnițele dela Blaj „un spirit mai creștinesc și mai românesc, decât catolic“(?!). Nici noul credeu pe care ni-l pretinde în prealabil: de-a mărturisi că biserica ortodoxă este mama noastră, fără de care n'am exista nici noi și care e gata să ne ierte greșele ce am fi săvârșit față de ea prin atâtea pălmui și răutăți ce i-am făcut. — Nu crede confratele că ar trebui să-și urmeze și el sfaturile cel puțin în marginile aceluiaș articol? Altfel cum să credem în sinceritatea pe care ne-o asigură atât de stăruitor?

Aplaudăm din nou gândul de încheiere al aceluiaș confrate, ca până una alta „să dezarmăm mai întâiu cu condeiul, noi ceice formăm opinia în presa bisericească, luându-ne reciproc angajamentul creștinesc de a nu ne mai înțepa și huli“. — Primit. Cu o întregire indispensabilă: să înceteze și faptele de dușmănie, nu numai vorbele, între cele două biserici. Dacă însă unul ori altul din conducătorii ortodocși se poartă față de noi necreștinește, avem noi dreptul să tăcem? Când, ici colo, cearcă să ne strice parohiile pe căi neîngăduite; când ridică acuze nefundate împotriva adunărilor noastre; când se opun unor înfăptuiri bune pentru neam și nestrăicicioase pentru ortodoxie, cum e ridicarea de școli confesionale, întărirea unor fundațiuni pentru ajutorarea copiilor săraci etc. noi n'avem datoria să restabilim adevărul, să demascăm răutatea? — Niciodată însă, bineînțeles, n'am identificat ortodoxia cu unii slujbași ai ei, cari nu sunt la înălțimea chemării și lucrează mai mult destructiv, în duhul negațiunii, decât pozitiv, dând rodnică viață sufletească turmei pe care o păstoresc. — Iar dacă, uneori, în acelaș mers de idei, constatăm că

biserica ortodoxă are mare nevoie tocmai de munca pozitivă, constructivă, asta nu poate supăra pe nimeni, fiindcă acelaș lucru îl repetăm la infinit și despre noi înșine, fiind de parte de-a ne socoti desăvârșiți și cu idealurile realizate.

Iată ceea ce credem că e bine să se știe, pentru a putea discuta sincer, deschis și fără rezervă. Clara pacta, boni amici!

Preoții și agitațiile politice. Pornind, de bunăseamă, din cazuri regretabile, necunoscute în biserica noastră, ministerul cultelor a dat o deciziune, prin care inserzice tuturor preșilor din țară a mai lua jurăminte pentru organizațiunii politice, orice caracter ar avea ele.

Totodată capul guvernului, D. prof. Iorga, adresează o scrisoare Patriarhului Miron prin care, în interesul muncii ce trebuie să desfășoare nașla întreagă, imposibilă fără liniște în spirite, „*Intreg episcopatul e rugat să ia o inițiativă de liniștire*” care ne-a lipsit prea mult.

„Preoții cari nu-și cunosc în deajuns misiunea — continuă Premierul — și cari nu înțeleg că Mântuitorul s'a răstignit pentru iubirea de oameni și că și-a dat sufletul în mâinile Părintelui Său fără a blestema pe ucigașii omenirii în care se investmântase, înbunesc suferința mulțimilor, pe care căutăm cu caldă inimă românească, fiind tot așa de buni creștini și români ca cel mai fanatic agitator a le ajuta, și iau jurăminte de ură pe care Biserica nu numai că nu le prevede ci le oprește. — Fiind deci împotriva unor agitații pe cari le cred primejdioase intereselor țării e posibil să luăm anume măsuri, ar fi bine ca sancțiunile să atingă pe acei preoți după ce autoritatea bisericească îi va fi desbrăcat de haina lor”.

Scrisoarea nu are nevoie de comentariu.

Noul prefect al Târnavei-Mici. Gazetele publică lista noului prefect, între ei aflăm, pentru județul nostru, cunoscutul nume al dlui Ștefan Meș, profesor la universitatea din Cluj. — Sperăm că județul va avea toate motivele să se bucure de această alegere!

Guvern Iorga

Sfârșitul crizei politice — Lista noului cabinet — Primele măsuri

După cazne zădărnice de săptămâni sbuciumate, d. Titulescu s'a convins că nu poate alcătui guvernul uniunii naționale, dorit de Rege. A hotărât deci să ia din nou drumul străinătății, unde viața îi cruță desiluzii ca acelea oferite de d-nii Averescu, Lupu și Gh. Brătianu cari, de necaz că sunt mici, atâta au tot repetat povestea cu boul și broasca, până a crăpat și ultima combinație a prestidigitatorului venit de peste nouă țări și nouă mări. — Atunci, filmul prea îndelungatei crize politice a luat sfârșit brusc și neașteptat: la 18 Aprilie, în timp de exact două ore, s'a constituit guvernul următor:

NICOLAE IORGA, preș, al cons. de miniștrii, ministrul instrucțiunii publice și cultelor și ad-interim la interne; — C. ARGETOIANU, ministru de finanțe și ad-interim la externe; — Dr. I. CANTACUZINO, ministrul muncii, sănătății și ocrotirilor sociale; — M. MANOILESCU, ministrul industriei și comerțului; — General ȘTEFĂNESCU-AMZA, ministrul armatei; — C. HAMANGIU, ministrul justiției; — GH. IONESCU-SIȘEȘTI, ministrul agriculturii și domeniilor; — V. VĂLCOVICI, ministrul lucrărilor publice și al comunicațiilor.

Lista s'a întregit pe urmă cu d. DEM. GHICA, până acum ministrul nostru la Roma, care îndată după sosirea în țară va prelua externele.

Ministerul de interne a fost oferit dlui I. Cămărășescu, fostul director ministerial al Olteniei, care însă a refuzat această onoare, nevoind să fie exclus din partidul național-țărănesc, cum a pățit-o d. M. Manoilescu.

În schimb, câțiva subsecretari de stat s'au găsit fără greutate: N. Ottescu și Dem. Munteanu-Râmnic, la interne; d. Radian la domenii și un subsecretar al minorităților la președinție, Rudolf Brandsch.

— Ministerul instrucțiunii nu va mai avea subsecretar de stat, ci doi secretari generali: unul pentru instrucțiune, numit în per-

soana dlui prof. C. D. Fortunescu și altul pentru culte: pâr. prof. Nae Popescu.

Soarta directoratelor ministeriale a rămas încă nedecisă. Dimisiile foștilor prefecti au fost primite și zilele acestea se fac numirile noilor prefecti de județ.

Program propriu zis noul guvern nu are încă. El socoate de prisos, viața fiind în veșnică schimbare. Atâta doar: d. prof. Iorga vrea să se reînsoflească țara, dându-i optimismul său robust și încrezător, impunându-i un ritm de muncă și bună gospodărie indispensabilă refacerii economice, o administrație mai simplă și mai expeditivă.

Dar fără îndoială numele lui Nicolescu este însuș un program. Nobil, demn, românesc. E sigur, că marele dascăl al neamului, care simte ca nimeni altul durerile, bucuriile, aspirațiile românești, duce la cârma țării autoritatea covârșitoare a sale personalități, o neclintită intransigență morală și o putere de muncă creatoare fără seamăn.

Totuși o întrebare îngrijorată este justificată: birui-va energia lui avântată și entusiastă în fața greutății ale realității politice rebele, în fața cărora s'a frânt abilitatea suplă a dlui Titulescu? Și fi-va noul guvern mai norocos în învâlmășala prăpădului economic universal decât cărmuirea de până acum, bine intenționată și ea, și rezimată pe majorități parlamentare atât de solide? — Să sperăm și să așteptăm cu încredere!

În amintirea lui Axente Severu. În 15 Aprilie c. s'au împlinit 110 ani de la nașterea lui Ion Baci, care a intrat în epoea luptelor noastre pentru libertate sub numele legendar de Axente Severu. Iar la Sfântă Maria mare vor fi 25 ani de când tribunul Târnavelor străjuiește, din cimitirul dela Blaj, Câmpia Libertății cu amintirile ei nemuritoare. Prilec îndoit pentru a sărbători amintirea marelui căpitan, atât de hărțuit în viață și prea curând uitat după moarte.

Cercul studențesc „Valea Târnavelor” are meritul de-a ne fi chemat la împlinirea acestei datorii românești. După ce l-a sărbătorit cu mare fast, în Teatrul Național din Cluj și

Foia „Unirii”

P. Vergilius Maro

— Câteva considerațiuni creștine pe marginea poeziei lui bimilenare —

de Vasile Abușanu
profesor de liceu

Reprezentantul celei mai puternice, celei mai curate și mai perfecte opere a anticei literaturi latine, poetul Vergilius, a fost sărbătorit în cursul anului trecut de întreaga lume. În deosebi, în frunte cu Italia, de acele popoare cari se mândresc cu obârșia și cultura lor latină. Reprezentantă a civilizației latine alci, în răsăritul Europei, România nu a fost cea din urmă în exprimarea tributului de admirație față de marele poet sărbătorit.

Publius Vergilius Maro s'a născut la 15 Octombrie anul 70 înainte de Hristos, într'un sat de lângă Mantua. Centenariile nașterii revin deci în anii 130... 930... 1930. Dar precum observă pâr. Jerphanion, între anul 1 înainte de Hristos, sau — 1, și între anul 1 după Hristos, sau + 1, lipsește anul 0. Deci, între — 70 și + 30 sunt numai 99 de ani și nu o sută. Al doilea mileniu ar fi trebuit deci sărbătorit în cursul anului curent, 1931. Dar, indiferent de exactitatea cifrelor, opera lui rămâne nemuritoare și vrednică a fi sărbătorită și de lumea creștină, cum a fost de cea păgână.

Îndată, după moartea lui Vergilius, s'au scris numeroase comentarii asupra operei sale. Scrierile lui se întrebunțau de pe atunci încă în școale. Iar în așa numita epocă de argint a literaturii latine, toată proza și poezia s'au inspirat și hrănit din limba și operele sale.

Idealismul său nobil, concepția sa înaltă morală, adevăratul său umanism l-au făcut un poet sărbătorit și de lumea creștinească. Prin mănăstiri, alături de Sfinții Părinți, Vergilius era cetit cu mare râvnă. Sf. Augustin îl numește: praeclarissimus omnium poeta. Descrierea, din Aeneida, în care e vorba despre infern (cartea VI), a influențat, într'o anumită formă și măsură, și gândirea creștină. Dante nu și-ar fi putut afla o călăuză mai potrivită ca pe Vergilius în descinderea sa la iad și purgator. Afară de Dante, Ariosto, Tasso, Camões etc. o întreagă serie de poeți ne probează influența neîntreruptă și roditoare alui Vergilius.

Paul Claudel apreciază astfel opera lui Vergilius: „Dela crearea lumii, aceasta e singura reușită perfectă a acestui extas poetic care i-a procurat lui Vergilius titlul de divin” și: „Acesta e cel mai mare geniu pe care omenirea l-a produs vreodată, inspirat, cu adevărat, de un suflu dumnezeesc, profetul Romei”. Iată-l deci pe Vergilius precursorul poeziei creștine și călăuză lui Dante.

Deosebit de interesantă este, din punct de vedere creștin, *egloga IV*. Conținutul e

cunoscut. E vorba despre un copil care se va naște. Unii dintre comentatori spun că ceea ce Vergilius a descris în amintita eglogă s'ar referi la Asinius Gallus, fiul lui Asinius Pollio, autorul păcii dela Brundisium, născut tocmai în anul 40 a. Hr. — Alții, în schimb, destul de numeroși, începând cu ss. Părinți, găsesc în celebra poezie o admirabilă prorocie despre Mântuitorul Hristos. Și nu fără temei.

Intr'adevăr nu putem să cetim decât cu o emoție profundă versurile adresate de Vergilius copilului care se va naște, primind viața divină:

„O mihi tam longae maneat pan ultima vitae spiritus et quantum sat erit tua dicere fatal!” „Privește lumea tresaltând de bucurie cu întreaga masă a bolții cerești, privește pământul, privește extinderea mării și adâncimile cerului. Privește cum totul saltă de bucurie în așteptarea secolului ce are să sosească. O de aș ajunge eu acel timp văzându-mi prelungite ultimele zile ale vieții! O de aș avea eu destulă putere de inspirație pentru a-ți preamări minunatele tale fapte”. (Bucol. IV 50—54).

Sf. Augustin, Lactantius și mai cu seamă Constantin cel Mare au fost orbiți de strălucirea acestui fel de presentiment. Iar Andrei Bellessort în opera sa despre Vergilius scrie: „Pruncul s'a născut. Acesta e fapt constat și acesta e alt fapt, că Vergilius cu patruzeci de ani înainte a fost anunțat, că un prunc va

președintele cercului d. *Victor Biriș* a scos o broșură frumoasă despre „Ion Axente Sever și timpul său“, acelaș grup de tineri însuflăți și răscolit, în Dumineca Tomii, văile Târnavelor și le-a dus în pios pelerinaj în comuna *Frâua*, (azi *Axente Severu*), unde tribunul, înainte cu 110 ani, a văzut lumina zilei.

În mijlocul satului, mulțimile scâldate în sărbătoare au ascultat mai întâi *parastasul* slujit de către părintele canonic *Dr. Victor Macaveiu*, încunjurat de un frumos sobor de preoți, apoi, într'un cortegiu impunător, au urcat în fața căsuței în care s'a născut și a trăit atâta vreme tribunul. Aici s'a făcut sfîșirea apei (de către protop. ortodox *Stoica*, titlu că proprietarul actual al casei este ortodox!) și s'a binecuvântat *placa de marmoră neagră*, care vestește, de pe frontul modestei locuințe, tuturor trecătorilor din viitor, însemnătatea istorică ce se leagă de ea. — În cuvântări emoționante și entuziaste au proslăvit apoi figura legendară a tribunului: d. director ministerial *Dr. Valer Moldovan*, canonic *Dr. Victor Macaveiu*, p. *Stoica*, *Horia P. Petrescu*, *Dr. C. Suci* și cei doi preoți locali: p. *Aldea*, și *Holerga*.

Cercul studentesc „Valea Târnavelor“ merită toată lauda pentru gândul ce l-a avut și strălucirea cu care l-a împlinit.

Credința studenților francezi. În elita intelectuală a Franței de mâine elementele profund creștine vor fi reprezentate într'o măsură din cale afară îmbucurătoare. Impresionantele manifestări de credință ce-s tot mai dese și mai intensive, îndreptățesc întru totul această afirmație.

De sf. Paști ale anului acestuia, studenții catolici ai școalelor superioare au lansat, ca într'alți ani dealtcum, invitări către colegii de studii, pentru împărțășania în comun la sf. liturghie din ziua Învierii. Și au căpătat răspunsuri din cari s'au convins că ideea prinde și crește din an în an. Școala Politehnică e reprezentată cu 2968 iscălituri față de 2849 din anul trecut; școala centrală cu 3023 față de 2749; școala Minieră din Paris cu 654 față de 625; școala Minieră din Sf. Etienne cu 354

față de 314; școala de Arte și Meserii cu 1355 față de 1179 ș. a. Totalul subscrierilor de adeziune din acest an fac 13200, față de cele 11,845 din anul trecut. Asta fără să se țină seamă de cele 140 localități din provincie, unde s'a purces la fel.

Mai mult: dela devoțiunea privată se trece la apostolia întrepidă, pe față. Din statistica Uniunii sociale a inginerilor catolici apare că sunt creștini practicanți: 66% a elevilor dela Politehnic; 69% a școlii centrale; 64% a școlii Miniere din Paris; 31% a școalei parisiene de Arte și Meserii. (Dintre cei 750 inși înscriși la școala centrală 518 aderă la Uniunea socială a inginerilor catolici!). Ba ceace-i deadreptul uimitor: dintre elevii Politehnic-ului, 48 de inși sunt înscriși în rândurile cateheților și fac în Dumineci și sărbători cateheză în suburbiile mai mizere, iar 37 de inși se dedică cu trup și suflet operelor de asistență socială, obosindu-se și la ținerea de cursuri serale.

Tinerimea noastră română din capitala luminei cunoaște oare această admirabilă lume studențească cu idealurile și năzuințele ei, ori doară ai noștri tineri și acum, ca pe vremea lui Eminescu, la Paris învață... să nu mai pomenim ce?...
Distincțiuni regale. Monitorul Oficial din 19 Aprilie c. publică lista acelor, pe cari „pentru faptele distinse în activitatea națională, sau faptele militare prin care au contribuit în mod deosebit la realizarea unirii tuturor românilor“. M. S. Regele i-a numit membri ai **ordinului „FERDINAND I“**. Intre ei din clerul nostru aflăm: pe I. P. S. Sa mitropolitul *Vasile Suci* „președintele Consiliului Național din Blaj, care a proclamat unirea înainte de Alba-Iulia, căruia i-s'a dat **marea cruce** a ordinului, acordată încă dlui T. Mihaly, Patriarhului Miron și dlui N. Titulescu; în gradul de **comandor**: „P. S. Sa *Alexandru Nicolescu*, membru în consiliul secret de trei, Hajdudorog; *Coltor Ion*, membru în consiliul secret de trei

a unui viitor dictator. Messianismul acestor versuri frumoase, curgătoare și misterioase apare cu putere. Grandoarea impresiunii de veacuri a depășit obiectul său pieritor, iar omul mirat se întreabă dacă, fără o obscură permisiune a Providenței, cel mai uman dintre vechii poeți ar fi întrebuițat oare termini atât de bine potriviți pentru a vorbi conform așteptării omenești? În această eglogă se află tot ceea ce putea măguli visul viitoareii răscumpărări, tot ceea ce poate încânta încă credința în răscumpărarea săvârșită: reînnoirea universului, răsturnarea ordinii morale și a valorilor, prevestirea Fecioarei pe care creștinii au încercat de a o lua în înțelesul de Mama Mântuitorului lor. Profețiile sibylice sună: O nouă epocă a lumii va începe. Fecioara revine printre noi și împreună cu Ea și vrâsta de aur Cerul ne trimite un neam nemaipomenit... Rorate coeli desuper (Sf. Script.) Sosirea unui Dumnezeu n'ar fi putut trezi accente mai duioase și mai gingașe ca acestea preziceri profetice asupra Fiului ce se va naște. Cu dreptul se poate spune, cu M. Plessis, că: „în viziunea poetului, cu toate că se gândea la fiul lui Pollion, se afla un presentiment confuz și ascuns al Mântuitorului“.

Menirea poezilor fiind de a exprima — între altele — și ceea ce implicit se află în raza lor, Vergilius, desigur, a depășit cu mult sensul unor cuvinte, fără a o ști aceasta.

Știri mărunte

Spania republică. Incă un tron prăbușit. Cel mai vechiu din Europa. S-a prăvălit ca un stejar îmbătrânit de vremuri, fără tulburări, fără vărsări de sânge, în mijlocul unui entuziasm aproape general. Rege din clipa nașterii, iubit de popor până astăzi, descendent al glorioasei dinastii care de 15 veacuri presidează destinele Spaniei, Alfons a fost nevoit să-și părăsească, împreună cu toată familia, țara de soarta căreia era legat atât de strâns. Alegerile comunale i-au arătat că anii de dictatură, cari au gătit libertățile publice, au măcinat în aceeaș vreme și temelile tronului. Dându-și seama de această crudă realitate nu s-a împotrivit valului și, pentru a preveni orice tulburări, a părăsit de bună voie țara, lăsând-o în mâna unui guvern provizoriu republican prezidat de Alcalá Zamora, care, după ce a dat libertate deținuților politici, a și început a lua măsurile necesare pentru așezarea constituțională a noii forme de stat. Ajuns în Franța, regele a declarat că nu și-a dat demisia, ci și-a suspendat numai exercitarea puterilor regale, așteptând momentul când poporul însuși îl va reacheza în drepturile sale. Nu s'ar putea proroci ca prea apropiată această clipă, considerând liniștea și calmul în care se organizează noua republică, care, deși a declarat separațiunea bisericii de

Hajdudorog, directorul primului ziar care a propovăduit unirea; în gradul de **ofțer**: p. *Mann Dumitru*, osândit pentru cauza națională, organizatorul Consiliului Național din Gherla; *Balea Simion*, vechiu luptător pentru unire, președintele Cons. Național din Maramureș; protopop *Mureșan I.* deputat și osândit pentru cauza națională, Hajdudorog; în gradul de **cavaler**: p. *Domșa C. Aurel*, osândit pentru cauza națională; *Roșian Ștefan*, *Dr. Sâmpălean Ion*, *Lupeanu Alexandru*, vechi luptători pentru unire, *Ciura Alexandru*, vechiu luptător pentru unire, director al ziarului „Unirea“, *Popa Iacob*, președintele Consiliului Național din Făgăraș; p. *Agârbiceanu Ion*, vechiu luptător pentru unire, redactor la „România“ și *Borza Alexandru*, secretar al Consiliului Național din Blaj. — Felicitându-i cu toată căldura, „Unirea“ le spune tuturor: Întru mulți ani!

Schimbarea orarului. Cu toată opinia separată a astronomilor români, s'au luat măsurile necesare pentru ca la 15 Mai, noaptea, să se introducă pe toată linia ora Europei centrale. La ora 1 a acelei zile, toate ceasornicele vor fi date cu 1 oră în urmă. Pe aceeaș dată C. F. R. introduce un nou orar al mersului trenurilor. Deasemenea se vor schimba și orele de serviciu. Foarte probabil ele vor fi dela 7—1 dimineața. Dacă experiența va arăta, că lucrările se pot isprăvi în acest timp de muncă, sistemul se va permanentiza.

Exerciții spirituale pentru ziaristi. Breasla aceasta de sămănători a binelui ori a răului, are mai mare lipsă de orientare creștină sănătoasă ca oricare altă breaslă mirenească. Și gândul celor ce au preconizat pentru jurnaliștii germani catolici ținerea unor asemenea deprinderi a fost din cele mai fericite. Părinții franciscani din Hofheim au pus spre acest scop la dispoziția celor ce au nevoie de ea, casa lor de exerciții din Taunus, pe zilele de 14—18 Iulie c. când episcopul de Feldkirch, Dr. S. Waitz, el însuși fost ziarist, va conduce opera de reculegere sufletească a celor ce vor alerga acolo, de bună seamă, în număr mare. Ziua de încheiere va fi ziua conferențelor de specialitate, referenți fiind prof. univ. Dr. Messner-Viena, și Dr. Wunderle-Würzburg. — Cât de bine le-ar prinde atari deprinderi și ziaristilor români! Dacă le-ar înțelege rostul, le-ar dori și ar fi cine să le țină cu sufletul și autoritatea episcopului de Feldkirch! Biserica soră ce crede?

Spania republică. Incă un tron prăbușit. Cel mai vechiu din Europa. S-a prăvălit ca un stejar îmbătrânit de vremuri, fără tulburări, fără vărsări de sânge, în mijlocul unui entuziasm aproape general. Rege din clipa nașterii, iubit de popor până astăzi, descendent al glorioasei dinastii care de 15 veacuri presidează destinele Spaniei, Alfons a fost nevoit să-și părăsească, împreună cu toată familia, țara de soarta căreia era legat atât de strâns. Alegerile comunale i-au arătat că anii de dictatură, cari au gătit libertățile publice, au măcinat în aceeaș vreme și temelile tronului. Dându-și seama de această crudă realitate nu s-a împotrivit valului și, pentru a preveni orice tulburări, a părăsit de bună voie țara, lăsând-o în mâna unui guvern provizoriu republican prezidat de Alcalá Zamora, care, după ce a dat libertate deținuților politici, a și început a lua măsurile necesare pentru așezarea constituțională a noii forme de stat. Ajuns în Franța, regele a declarat că nu și-a dat demisia, ci și-a suspendat numai exercitarea puterilor regale, așteptând momentul când poporul însuși îl va reacheza în drepturile sale. Nu s'ar putea proroci ca prea apropiată această clipă, considerând liniștea și calmul în care se organizează noua republică, care, deși a declarat separațiunea bisericii de

stat, drept urmare a principiilor socialiste și, în parte, a influenței comuniștilor, totuși a ajuns la un acord cu autoritățile catolice și, de altă parte, a găsit soluție împăciuitoare și pentru tendințele autonomiste ale Cataluniei. — Viitorul, totuși, poate ascunde încă surprize!

Locale. Dumineca viitoare, a Paralicului, va predica în catedrală p. Dr. Coriolan Suciu, profesor la liceul de băieți.

— Sâmbăta trecută s'a ținut *adunarea generală a soc. de editură „Sfânta Unire“*. Adunarea prezidată de p. canonic Dr. N. Brînzeu a aprobat bilanțul încheiat cu un profit de 74.204 Lei. A reales apoi în consiliul de administrație pe dnii: Dr. N. Brînzeu, Dr. Ion Bălan, Ștefan Roșian și Iacob Popa; iar în consiliul de cenzori pe dnii: Dr. A. Cheșianu, Ion F. Negruțiu, Alexiu Pop, Vasile Moldovan și Iosif Bucur. Adunarea a constatat că împrejurările sunt cât se poate de vitrege pentru o activitate intensă. Totuși, pe lângă cele 5 cărți de valoare publicate în trecut, Soc. are și în prezent sub tipar două lucrări: „Calendarul sfinților“ de G. Todica și „Din viața vechilor creștini“ de I. Maior. — Credem că ar fi foarte indicată intrarea acestei societăți în cadrele Agru-lui.

— Joi, la sărbătoarea Sf. Gheorghe, un *match de fotbal* a avut loc, pe Câmpia Libertății, între Clubul Sportiv Blaj, reinviat, și soc. „Voevodul Mihai“ din Teiuș. Rezultatul 2 : 0, în favorul Blăjenilor.

Spectacolele de Dumineca în Anglia. Repaosul dominical este atât de sever în Anglia, încât Dumineca și în sărbători nu se îngăduie nici un fel de spectacol. În vremea din urmă însă s-au făcut unele abateri. S-au permis spectacole de cinematograf și festivalurile societăților de binefacere, în scopul adunării de fonduri. Astfel acum e nevoie de reglementarea situației prin lege, care să prevadă totodată și regimul muzeelor și expozițiilor în zile de sărbătoare. Guvernul a întocmit un proiect de lege, dar lasă toată libertatea parlamentului să se pronunțe cum vrea. Așa se face, că partidele n-au puncte de vedere unitare, ci membrii tuturor partidelor s-au divizat în grupuri pro și contra, pe considerațiuni religioase. Societatea pentru respectarea Duminecii a făcut să parvină guvernului un protest, semnat de 500.000 votanți, care cere să nu îngăduie nici o abatere dela vechia vigoare. Grupul contrar argumentează în special cu nevoia de a se strânge fonduri pentru spitale, cari din rețetele de Dumineca au beneficii foarte mari. — Ce bine ar fi dacă s-ar reglementa ceva mai creștinește și desmățul dela noi, cari pare că nici nu mai avem Dumineci și sărbători.

O MUNCĂ COMPLECTĂ ȘI CU REZULTATE pot îndeplini numai acei cari au nervi sănătoși. 2—3 lingurițe Ovomaltine în laptele de dimineață și de după masă întărește mușchii și nervii.

† **P. Victor Borlanu**, arhidiacon onorar, profesor pensionar și fost director ad. interim. al liceului român unit din Beiuș, a înecat din viață la 16 Aprilie c. în vârstă de 69 ani. Cei 42 ani de preoție și de luminare a atâtor generații de tineri români, îi asigură recunoștința generală. — Fie-i partea cu dreptii!

IN CRIZA ECONOMICĂ DE azi este important ca purgativul să fie bun, dar și ieftin. Dragéurile Artin cu efect sigur sunt purgativul mai bun și ieftin.

Cetiți și răspândiți „UNIREA“

Telefonul „Unirii“

M. Sighet. Legea cumulului s'a publicat în „Monitorul Oficial“ Nr. 77 din 2 Aprilie 1931. În general nimeni nu poate ocupa decât o singură funcțiune retribuită cu salariu, soldă, diurnă sau orice altă indemnizare, de către stat, județ, comună sau instituțiuni publice. Sunt însă și unele excepțiuni. Intre ele, dispoziția privitoare la cler: „Membrii clerului pot ocupa (pe lângă slujba lor în pastorație N. R.) și o catedră de religie în învățământul secundar sau superior în aceeași localitate sau o însărcinare administrativă bisericească. În acest caz însă ei nu vor primi decât un singur salariu integral, acela pentru care vor opta, iar din al doilea numai o cincime.“

»**Univerul.** București. Judecătorul trebuie să fie nu numai calm și potolit la vorbă, ci mai întâi și mai presus de toate, drept. Altfel cuvântul lui de pace va fi un motiv de învrăjire mai mult. — Cum e cazul intervențiilor dlui A. Hodoș în neînțelegerile confesionale dela noi. Cu cât scrie mai frumos și la aparență mai obiectiv, cu atât mai rău pentru cetitorii pe cari îi induce în eroare. Fiindcă în fond e profund nedrept. Are o vechie marotă: vrea să arete cu orice preț că ațâțătorii discordiei confesionale din Ardeal suntem noi, uniții, și numai noi. Ceilalți sunt mieluseii lui Dumnezeu. — Dacă un ortodox nu e primit în cimitirile noastre, Dea se revoltă. Ignorează însă cu suveran dispreț nenumăratele cazuri, unde se petrece contrarul. Dacă punem la punct manevrele unor înalte obraze ortodoxe împotriva la tot ce vrem să facem noi bine, asta se chiamă »atac nejustificat împotriva bisericii ortodoxe«. Nu are însă un singur cuvânt de reprobară pentru arhieriei, cari se opun să se dea copiilor săraci dela școlile noastre o bucată de pâine mai mult! Și dacă noi am comentat acest gest neromânesc, însemnează că »exagerăm într'un chip surprinzător proporțiile unei banale afaceri de vânzare-cumpărare«. E prea inteligent d. Hodoș, decât să fie așa de naiv cum se arată. El știe bine, că nu ne importă târgul. Am căutat mobilul atitudinii ierarhilor ortodocși. Asta e important. Și n-am găsit altul decât o neînțeleasă pornire de dușmănie față de noi și un duh de pură negațiune. Atât am spus și nimic mai mult. Și am vorbit de »oficialitatea« bisericii ortodoxe, nu de însăși biserica. Ceeace nu-i tot una.

H. Beiuș. Nu Vă putem da un răspuns »autorizat«. La repezeală nici n-am ști cum să-l autorizăm. Credem, că nici nu e nevoie, chestiunea fiind destul de limpede. — »Rânduiala îngropării la sfintele Paști și peste toată săptămâna luminată« este una singură pentru »oricine dintre creștini se va muta« în această vreme. »Pentru că zile de bucurie sunt și de desfătare, iară nu de jale și plângere«, cum așa de frumos lămurește rubrica euhologinului. — La fel »Tipicul« de Bujor-Roșianu, care pentru și mai mare limpezire, spune simplu »oricine«, fără să mai adaogă »din creștini«. După această rânduială se îngroapă deci și preotul de mir, fără nici un amestec cu rânduiala prescrisă pentru slujitorii altarelor pe restul anului. La Blaj așa s'a și procedat totdeauna.

Ș. Gurteleacul Hododului. Confirmăm primirea abonamentului pe anul curent.

B. Săbăoani. Am primit suma de 200 Lei, abonamentul restant pe 1928.

D. Mocioni. Chităm primirea abonamentului pe 1930.

Parohia Română Unită din Teaca Jud. Mureș

Nr. 29—1931

Publicațiune de licitație

Pentru executarea lucrărilor necesare terminării edificiului bisericii române unite din Teaca, jud. Mureș, se publică licitație cu oferte închise, care se va ținea în ziua de 20 Mai 1931, ora 9 a. m. în biroul oficiului protopopesc gr. cat. din Teaca.

Invităm pe toți aceia, cari doresc a lua parte la aceasta licitație, să-și înainteze curato-ratului bisericii gr. cat. din Teaca, până la termenul fixat, ofertele întocmite în conformitate cu prevederile legii contabilității publice art. 88—110 și a condițiilor mai jos arătate.

Ofertele se vor redacta numai în limba română, și rămân valabile până la deciderea curatoratului. Ofertele prezentate obligă pe ofertant numai decât, iar biserica numai după aprobarea Prea Ven. Consistor.

Ofertele trebuie să conțină clauzula, că ofertantul cunoaște devizul, planurile și condițiunile generale pentru executarea lucrărilor publice. În ofertă se va arăta rabatul acordat de ofertant în % asupra prețurilor din deviz.

Garanța provizorie de 4% în bani gata asupra sumei din deviz se va anexa la ofertă. Aceasta garanție la încheierea contractului se va completa la 6% din valoare ofertei, și după

fiecare situație se va reține în 6%. — Garanția provizorie se va elibera, — dacă lucrările vor fi găsite bune, — după recepția provizorie, și restul de 6% numai după recepția definitivă.

Proiectul lucrărilor, devizul și condițiunile generale se pot vedea zilnic între orele 9—1 și 15—18 la oficiul protopopesc gr. cat. din Teaca.

Curatorul bisericesc își rezervă dreptul de a hotărî liber asupra ofertelor, fără considerare la suma oferită și fără a restitui cheltuielile făcute de ofertanți cu ocaziunea licitației. Teaca, la 19 Aprilie 1931.

Dion. P. Decel Teodor C. Gonza
paroh-președinte curator primar

In atenția parohilor și
curatoratelor bisericești

COMANDAȚI

CLOPOTE

de calitate superioară, la cel mai mare
depozit românesc din Ardeal:

ALEXANDRU ANCA

CLUJ. Str. Regina Maria No. 43.

Tot aici: Policandre, Sfeșnice, Ornate și

Recvizite bisericești, Prapori, Cărți pro-

țești și de rugăciuni. Diferite predici,

VERSURI LA MORȚI (cântări fu-

nebrale pentru femei, bărbați și

copii). Teatre populare și șco-

lare, monoloage, dialoge. --
Medalii de aluminiu pt.
Reuniuni, cu inscripție
după dorință, etc.etc.

Cereți prețuri detaliate

„UNIREA“

nu poate lipsi de
biroul nici unui președinte
și intelectual al bis-

ricii noastre

Vasile Hoza

Magazin de ornate bisericești. Vest-
minte din cele mai bune ștose.

Prapori de mătăsă din Damasc. Can-
delabre din bronz auriu de 6 păsă
la 24 lumini. Potire, cădelnițe,

plcside, epitrafire.

Fabrică de clopote

Turnătorie de fontă și metal. La co-
mandă fabrică clopote orice mărime,
din cel mai bun material, cu garanție
de 50 ani și se află în depozit de
ori ce mărime

Prețurile cele mai solide.

VASILE HOZA

Sibiu, Piața Prințul Carol Nr. 14

1837 4—4

— Dați sugacilor ce e mai bun: pudra, crema și săpunul HÖFER —